

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtecu.)

Št. 4.

Ljubljana, dné 1. aprila 1899.

VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

IV. Ljubezen do Boga.

il je mlad kraljevič, ki je svojim staršem in učiteljem vedno delal le veselje. Iz očij mu je sijala nedolžnost. Nekega dne je bil zelo otožen in nezadovoljen. Sicer je vsaki dan težko pričakoval tistega časa, ko je smel iti k očetu; a ta dan ni maral iti. Jeden njegovih se je temu zelo čudil; kraljevič pa mu pové, da se je nekaj pregrešil in da si ne upa pred očeta. „Kako bi mogel stopiti pred očeta in hliniti jim ljubezen, ko sem se tako lahkomišljeno pregrešil zoper njih ukaze? Najpoprej moram počakati

ugodne prilike, da jih prosim odpuščanja.“

Ta kraljevič je v resnici ljubil svojega očeta. Vem, ljubi otrok, da si tudi ti prizadevaš napravljati veselje

svojim dobrim starišem. A v resnici ljubi svoje stariše le tisti otrok, ki ima tudi pravo ljubezen do Boga.

1. Kako lep, kako ljubezniv je Bog! On je sama svetloba, nobene sence ni na njem. On je neskončno moder, pravičen in svet. — In kako dober in usmiljen je Bog! Koliko dobrot nam je že izkazal in koliko nam jih izkazuje dan na dan! Iz nič nas je ustvaril, že po naravi smo krona njegovega stvarstva. Sin božji nas je odrešil; pri sv. krstu smo postali dediči nebeškega kraljestva in udje svete cerkve. Odprti so nam studenci milostij; samo poslužiti se jih moramo.

Ali ne zasluži tako dobri in ljubeznivi Bog, da ga ljubiš in da se iz ljubezni do njega varuješ grehov? Ali ne zasluži, da ga ljubiš nad vse in da si pripravljen raje vse pretrpeti, kakor s smrtnim grehom izgubiti ljubezen in prijateljstvo božje?

2. Ko bi te hotel kdo udariti na glavo, nastavil bi roko, da bi udarec vjel na roko. Zakaj? Zato, ker bolj ljubiš glavo kot roko. Tako tudi zasluži Bog, da ga imaš raje, kot vse, kar je na svetu. Nekdo bi ti ponujal bogato darilo in bi zahteval, da Boga razžališ. „Raje zgubim darilo, kakor Boga“, moraš odgovoriti. Drugi bi te hotel žaliti ali celo mučiti, ako ne storiš kaj grešnega. „Boga ljubim bolj, kot svoje telo“, moraš mu odgovoriti, „in tudi raje umrjem, kakor Boga razžalim.“ Tako so ravnali mučeniki, tako so ravnali tudi *mladi mučeniki*. Zapisnik mučenikov navaja vsak mesec nekaj otrok, ki so junaško iz ljubezni do Jezusa vse pretrpeli in tudi umrli, čeprav se mladina tega najbolj boji. Ker niso hoteli darovati malikom, odtrgali so jih iz naročja njih starišem, pa niso se dali prestrašiti; ljubili so bolj Boga, kot stariše. Norčevali so se iz njih, zaničevali so jih, pa bolj so ljubili Boga, kot svojo čast. Zvezali so jih z verigami in so jim vzeli prostost, ki je tako dragocena mladini, pa Boga so bolj ljubili, kakor prostost in veselje. Z razbeljenimi kleščami so jih ščipali, z ognjem so jih palili, v drobne kosce sekali, pa bolj so ljubili Boga, kot svoje telo in svoje življenje.

3. Ljubi otrok, ti ne živiš v takih okoliščinah, da bi moral dati svoje življenje za Boga, toda, če Boga v

resnici ljubiš, moraš vsaj misliti nanj pri vseh svojih opravilih in mu tako posvetiti svoje življenje. — Dne 13. sušca 1899 je bilo tristo let, kar je bil rojen v Diestu na Brabantskem sv. *Janes Berhmans*. On ti je prelep zgled goreče ljubezni do Boga. Kakor ima vsakdo rad podobo svojega rajnega očeta, ki ga spominja njegovih dobrot, tako je imel sv. Berhmans posebno ljubezen do sv. Križa, na katerem nas je odrešil Zveličar. V Mehelnu, kjer je hodil v šolo, je vsak petek obiskoval postaje sv. križevega pota, ki so bile postavljene na očitnem kraju. Po cele ure je klečal pred podobo Križanega. Tako je spoznal Zveličarjevo ljubezen in se je sam unel goreče ljubezni do Boga. Ta ljubezen mu je bila vodilo pri vsakem njegovem delu.

Ker je stopil v družbo Jezusovo, je prišel pozneje v Rim. Nekdaj so šli on in tovariši na jedno samostanskih posestev. Bilo pa jim je prepovedano sadje trgati ali pobirati. Pridejo do drevesa, pod katerim je ležalo še nekaj orehov. Jeden jih hoče pobrati, pa Berhmans se brž oglasi, da to ni dovoljeno. Tovariši so menili, da ni treba tako ostro in natanko umeti dotične prepovedi, Berhmans pa pravi: „Jaz sam zase bi tega nikdar ne storil in ne hotel tako razlagati ukazov.“ — Tako je ravnal mladi svetnik, ker si je v svojih prednikih vedno predstavljal Kristusa. Iz ljubezni do njega mu je bilo vse lahko.

Pri učenju se je vedno odlikoval mej svojimi tovariši. Bil je vedno stanoviten v pridnosti. K pridnosti pa ga je priganjala misel: Bog hoče to od mene. V svoje zapiske je nekdanj zabeležil: „Pri učenju mora imeti učenec pred seboj le čast božjo. Prepričan naj bo, da je posebno zaslužno in Bogu všečno delo, učiti se iz tega namena.“ — Bog je blagoslovil njegovo učenje.

Ali bi ga ne hotel posnemati, ljubi otrok?

Al. Stroj.

Pomladni spomini.

(Nabral *Angelar Zdénčan.*)

I.

Ze lansko spomlad sem nameraval svoje zimske spomine nadaljevati s pomladnjimi, a sem se bal, da bi vam ne bilo všeč enakomerno pripovedovanje. Zato sem odložil te spomine na letos, in tu jih vam podajam v blagovoljni vzprejem!

V pomladnji dobi vam najbolj ugajajo, no kaj? Gotovo je že vsem na jeziku. Velikonočni prazniki, kaj ne da? A meni je nekaj ugajalo že pred Velikonočjo, in mi je še sedaj prav všeč: no, tudi to gotovo veste, da mislim cvetno nedeljo. Dà, cvetna nedelja!

Res spada cvetna nedelja tje v resnootožni postni čas, a na ta dan se kar nekako pozabi na žalost in se veseli s Kristusom, prepevajoč mu hozano. Pa še radi neke druge stvari sem se zlasti veselil cvetne nedelje.

Ej, vem, da ste jo že vsi pogodili! Butaro mislim, katero sem vsako leto nosil k blagoslovu. In ta spomin, ki mi je živeje kot kak drug še sedaj v glavi, mislim pred vami znova oživiti.

Butaro nositi na cvetno nedeljo k blagoslovu, ni karsibodi. Kaj se boste! Ne nosi je vsakdo, in lahko je ponosen na to čast. Kako greste po koncu ž njo skozi vas ali celo po mestu! Ne pogledate takrat vsacega ne. Lejte, in jaz sem jo tudi nosil precej let, zakaj bi ne bil ponosen na to?

Ali butara ni kar tako skupaj sama od sebe. Oljkova vejica ali veja, ta se kmalu dobi. Oče jo kupijo od Vipavca za groš ali desetico, in imajo jo. No, pa kaj bo samo oljkova veja, to je premalo; temu vsi pritegnete. Butara, težka in visoka, da je je nekaj videti, s tem se človek postavi!

Tako torej! Oljko so kupili od Vipavca, bršljin je nosila Krajnšica, za par krajcarjev ga je dosti. To je že bilo skupaj. Drugo, kar se dobi doma, sem pa jaz preskrbel. A ni tako lahka stvar, kot si mislite!

Cele dneve prej sem lazil po senožetih in logih za leskovimi šibami. In težko jih je dobiti. Da veste,

da je pri nas leščevja na moč, bi se smejali, ker vam pravim, da jih je težavno dobiti. A jaz se ne smejem, ker to vem.

Leščevja je dovolj, ali za butaro je treba posebnega leščevja. Kakšnega, kaj menite? Treba je treh jednoletnih šibic brez vsake grče, in če je moči dolgih, dolgih. Vidite, takih je bolj težko dobiti. Z vsako nisem bil zadovoljen, morala je biti dolga. Končno sem jih dobil in stavim, da jih niso dosti imeli daljših ali pa nobene. Za take stvari sem izbirčen. Druge stvari sem lahko dobil.

Tiste mačice, oj ljubeznive mačice, ali jih poznate? Teh sem vedno mnogo nabral v butaro, ker so mi bile tako všeč. Drenovih šibic in brinovih vejic, teh je mnogo po naših krajih. Tudi hudolesovih šibic sem nabral. Tako je bila butara končana, ne-li?

O ne! Treba jo je vkusno okrasiti, da smem brez sramú ž njo v božji hram, kajti cerkev ni kar tako. In naredil sem z bratom lepo butaro, ovil jo s svilnimi robci in raznobarnimi traki in na šibe med bršljin in oljko sem navezal — ej, vem, da dobro veste! — jabolka in pomaranče. Vsak ud družine ima na butari jedno jabolko ali pomarančo, katero potlej sne, da je bolj srečen med letom.

Vendar ni šla vsa stvar tako gladko, kot jo tu pripovedujem. In da sem natančen, ne smem ničesar zamolčati.

Rekel sem že prej, da radi nosijo butare k blagoslovu. Srečen je, kdor jo dobi.

Zato ni bila tako lahka stvar dobiti butare v oblast. Starejši brat jo je hotel nesti. Pustil me je, pustil samega, ko sem lazil po senožetih za leskovimi šibicami, nesti je pa le sam hotel. A jaz nisem odjenjal, ker sem imel več pravice od brata. In tudi stariši so bili na moji strani, kar tudi nekaj pomeni. Jaz nisem hotel odjenjati, brat ne; in stražil sem butaro, da bi jo odnesel, ko bo pri fari zazvonilo devet.

Ko je videl brat, da ne opravi ničesar, zahteva svoje jabolko z brutare, češ, da ne bom jaz nesel njegova jabolkega k blagoslovu.

In jezen sem vzel jabolko in mu je vrgel pod noge, potem pa naglo stekel z butaro iz hiše, kajti pri fari je že zvonilo. Pa je bilo tudi zadnji čas, da sem jo odnesel, kajti mati, ne vem, če bi bili zadovoljni, da sem odtrgal jabolko in je vrgel bratu. Morda bi bil še zgubil pravico nesti butaro, kar bi bilo najhujše.

Po potih proti cerkvi pa so se gibale in premikale od vseh strani butare, snopiči in oljkove vejice. Vsakdo je kolikor mogoče mogočno nesel svoj „blagoslov“ in ga dvigal visoko v zrak. To smo občudovali, obsojali in zavidali drug drugemu butare! Kdor je imel lepšega, pa so bili drugi nanj hudi.

Božji hram je bil danes podoben gaju, kjer se dvigajo razne veje in vršiči, vrtu, kjer rasto pomaranče in jabolka. Vem, da nisem prav zbrano molil mej mašo, česar ne pripovedujem in ne priporočam v posnemanje, ampak gledal sem, če ima kdo lepšo butaro. A nobena mi ni tako ugajala.

Po cerkvenem opraviu pa smo jo udrli iz cerkve, da bi bili prej doma. In hiteli smo z vihrajočimi butarami vsak proti svojemu domu. Vsak je poslil vse svoje moči, kajti butare so bile težke za take paglavce.

Doma sva se pomirila z bratom, in jaz sem mu dal pol svojega jabolka, kar je že veliko, če pomislimo, da je bil blagoslovljen, in blagoslov vsakdo rad zase obdrži. Saj veste, zakaj sva se pomirila, da ne bi kaj hujšega sledilo od materine strani...

Bršljin, oljko in druge stvari so potem razdelili na tri dele. Nekaj so vtaknili za streho, da bi bilo bolj varno pred ognjem, drugo so nesli v hlev, da bi bila zdrava živina; tretji in največji del so shranili v sobi, da so zažigali poleti, kadar se je bližal vihar. Ne morem lepše končati tega pomladnjega spomina, kakor da navedem nedosežne stihe našega Gregorčiča, ko opisuje ravno to dejanje pred viharjem:

A hiše skrbni gospodar
Mladike oljkove zažiga,
Da vmiril grozni bi vihar:
In sveti dim se k nebu dviga,
In, glej, preteči prej oblak
Na polja vlije dež krotak.

Mihec — nagajivec

Mihec, to vam je bil nagajivec! Dobrodušno je nagajal vsakemu, komur je le mogel. Nekoč pa ga je splačalo, in minilo mu je veselje. Poslej ni Mihec nagajal nikomur.

Povem vam, kako je bilo to.

Mihec je dražil vse, kar je bilo živega na dvorišču. Od črnega psa Kastorja do sivega mucka Muri-ja, od velikega petelina do črnokapke koklje vse, vse je črtilo Mihca, ker ni dal nikomur miru. Ko bi ga le videli tega samosrajčnika, kako moško je stopal mej razkačeno živadjo in švrknil sedaj psa, sedaj mačko z drobno šibico! In kadar so mati potrkali na kuhinjskem oknu, kliče: „Mihec, kaj pa delaš? — Boš šel!“ — pa je Mihec smuknil pri ograjinih vratcih vèn ... in žival na dvorišču je imela zopet ljubi mir! Nekoč je zobala kuretina na dvorišču. Mihcu se je zdela najugodnejša prilika, da jim malo nagaja!

„Kokodak!“ upil je že petelin od daleč nanj, ko ga je ugledal. — „Kdo pa je tak, kdo pa je tak?“ oponašal ga je Mihec, ter mu metal kruhove drobtine, za jedno pa ga vsakokrat švrknil s šibo po vratu.

Ne daleč od kuretine se je grel na solncu Muri. Leno se je zleknil po tleh, kakor da bi mu ne bilo nič mari za svet.

„Oj, ti Muri, ali si kaj lačen?“ nagovori ga poredni Mihec, ter mu dá kruha — a samo zato, da bi ga ujel in potem našeškal. —

Ne daleč proč je bila pasja hišica. Tam je bil priklenjen Kastor. Mirno je ležal pred hišico ter gledal s poželjivim očesom, kako deli Mihec kruha petelinu. A ko je videl, da dobi kruha tudi Muri, tedaj je poskočil, veriga se mu je odpela in glasno lajajoč jo pobere naravnost proti Mihcu. Ta se grozno prestraši misleč — sedaj pride nadme. Hitro, kar so ga nosile drobne nožice, jo ubere po dvorišču naravnost proti kuhinji. Naproti mu prirentači maček, ki se je tudi ustrašil psa in dečka ... Petelin, videč dečka bežati, glasno zakokodaka, in vsa kurja družina začne grozno

kričati. Bila je zmešnjava, da je ni kjer si bodi jednake!
— Pred Mihcem kokoši in maček, za njim velik pes...
a on nima nič šibe... Kaj bo sedaj?...

Mihec se spotakne in pade! — — Samega strahu
ne more več vstati! — Jame jokati na ves glas!

To vam je bilo vpitje! Kokodakanje in lajanje,
— rentaćenje in glasen jok, vse to se je glasilo kaj
čudno. — Prava mačja godba!

Med tem prihité mati raz postrešje in vzdignejo
Mihca, kateremu je iz nosa lila kri. — Udaril se je
namreč, ko je padel! —

„Vidiš, Mihec, kako je, kadar se komu nagaja. —
Pomni!“

Poslej ni Mihec nikomur več nagajal!

Rodomilka.

P r i d i !

Ptičke žvrgolijo
Glasno in lepó:
„Pridi, solnček, pridi
In nas grej ljubó!

Solnček je poslušal
Petje drobnih ptic,
Zbudil je po zemlji
Sto in sto cvetic.

Cvetke boš nam zbudil,
Ozelenil gaj,
S tabo spet bo prišla
K nam pomlad nazaj!“

Ah, in ž njim je prišla,
K nam pomlad nazaj —
Čuj, pomlad, pozdrave
Kličemo ti zdaj!

— n —

Deček in psiček.

Deček:

No, moj psiček na verigi,
Hov, hov, hov, hov, hov!
Kaj li? ... Nečeš iti z mano?
Pojdeva na lov.
V log zeleni bova tja
Zajčke šla loviti,
Kaj bi dremal ob verigi
Tu za hišo skrit?

Psiček:

Ti me dražiš, deček moj!
Čakaj, pride čas,
Ko takisto bodem tebe
Tudi dražil jaz.
V kotu bodeš klečal ti,
Prišel bodem tja:
He, gospodek, kaj ne bi šli
Z mano venkaj — ha? ...

— n —

Zvonček.

(Spisal *Cvetko Gol.*)

Glejte, glejte, kar čez noč se je posul naš vrtič na gosto in široko s samimi belimi, nežnimi zvončki. Prišel sem na vrt in se začudil. Kamor sem pogledal, sami zvončki, same one lepe drobne cvetličice, ki so meni tako ljube, kot nijedna druga cvetlica. Da, izmej vseh rož na svetu ljubim najbolj zvončke; ne menim se niti za dišeče, živo rdeče vrtnice, niti za bohotno se razcvele klinčke, niti za narcize, hijacinte, pelagonije, niti za — — — e, kdo bi znal imena vsem onim bujnim, razkošno cvetočim cvetlicam! A tu so zvončki, moji zvončki! Par dnij poprej sem bil tudi na vrtu, a nijeden

se še ni bil razcvel; tu pa tam je kazal koji svojo drobno glavičico iz mrzle, mehke zemlje, kot da bi si hotel ogreti premrlo stebelce na toplem solncu, tu pa tam se je pokazal kak brstič, kak belo-zelenkast listič, a danes, danes!

Kamor pogledam vse belo, vse tako praznično, tako lepo! Prav pred menoj, glej cel šop, in zopet tam dalje, sam ne vem, kam bi

pogledal. In kako so že veliki, kako visoki in kako ponosno majejo svoje nedolžne glavice! A jaz jih gledam, samo gledam, niti prestopiti se ne upam, da ne bi strl kake glavice, kake povsem nežne, bele, nedolžne, ki je še napol v zemlji. In strl bi jo gotovo, ako bi stopil s svojimi težkimi, umazanimi čevlji nanjo. O, to bi bilo meni žal, in cvetlica bi se tudi jokala in zatožila bi me nebeškemu Stvarniku, da sem jo strl, da sem ji omadeževal belo ličece v prvi, zorni mladosti, ko je komaj pogledala v svet, a Stvarnik jo je ustvaril, da klije, da cvete in da spominja otroke nedolžnosti. Niti utrgati si jih ne upam, samo pokleknem k njim, nagnem glavo, da me božajo po licu, da me poljubujejo, a jaz jih ogrevam s svojo sapo in diham v te drobcene, malene glavice.

O, koliko lepih spominov iz preteklih let otročjih se mi je nanizalo v srcu! A najlepši se mi zdé oni, ki me spominjajo tebe, moj zvonček! Včasih ob samotnih urah se zamislim, in v duši se mi porajajo vsi ti spomini; iz vseh kotov vstajajo pa mi stopajo pred duševne oči, a jaz sam zrem pred-se in se smehljam blaženo, srečno —

Da, bilo je — — — Zora mladostna mi je žarela v svojem najlepšem sijaju, solnce v življenja pomladi mi je pričelo vprav svitati, nebo mi sreče še ni zatemnilo s svojimi grozečimi oblaki; živel sem veselo kot ptica pod slobodnim, nebeškim svodom, rastel in se razvijal pod okriljem materinim nedolžen kot bela lilija v dobravi, pod zaščito ponosne, mogočne lipe.

Zima je jemala slovo, a počasi, silno počasi, kot bi zavidala bodoči kraljici, pisani pomladi, kraljevo žezlo. Sneg še ni izginil, le po prisojnih holmcih in hribčkih ga je stajalo solnce s svojimi pekočimi žarki. Imel sem tedaj tovariša, sosedovega Lovrička, kateri me je spremljal pri mojih otročjih podjetjih, se veselil z menoj veselim in žaloval z menoj žalostnim. Domenila sva se, da ideva jutri popoldne takoj po južini z mojim dvokolesnim, lesenim vozičkom v „Globoke ulice“ po „noric“, tako smo tedaj otroci imenovali zvončke. „Globoke ulice“, se je imenoval kraj, od vasiče oddaljen kakih deset minut; bila je to pot, vodeča globokomej dvema hribčkoma na obeh straneh, in tu so se vsako

leto prikazale norice nenavadno zgodaj, ko je bilo še vse okoli zastrto z belo zimsko haljino, le tu je že skopnel sneg, ker so bila tla malo močvirnata, in ker je bil kraj ves dan obrnjen proti solncu.

In res, drugi dan takoj po južini nataknem skrivaj bratove čevlje na noge, — svojih namreč niti imel nisem — vzamem kolca in se izmuznem iz hiše, pa hajd na pot! Lovriček me je že pričakoval. Urno sva stopicala po poti, ki je bila že popolnoma kopna in suha; toda kmalu jo je bilo treba zaviti od poti v stran, in tu sva morala gaziti sneg, ki je nama segal še skoro do kolen. Dospela sva srečno do Globokih ulic, kjer je bil v resnici brežiček že kopen, in iz tal so poganjali prvi zvončki. Hočete li, da vam pripovedujem, kako sem se razveselil? Ne, ne, tega ne morem, ne morem vam svojega veselja dostojno opisati, in vi bi me tudi morebiti ne mogli umeti! Povem vam le, da so se mi roke tresle od silne radosti, nožice so mi trepetale, in ves obraz mi je sijal od sreče, ko sem utrgal prvo cvetko in se ž njo dotaknil ustnic. Potrgala sva vse, in ko jih je nama na kopnem zmanjkalo, sva brskala po snegu, ne bi li tudi tam mogla opaziti vsaj kakega brstiča ali napol razcvelega popka. In sedaj sva zložila vse lepo v kolica in se hotela odpraviti domov. Pogledal sem na čevlje in spomnil sem se matere. Čevlji so bili namreč vsi premočeni in odrgnjeni od snega, in mati so vedno povdarjali, da se mora paziti na čevlje, ker stanejo mnogo. Kaj sem hotel družega, nego sezuti jih in posušiti na solncu. Kaj mislite, da me ni zeblo v gole noge, ko sem stal na hladni, mokri zemlji, toda česa vsega ne stori strah pred kaznijo! Ko so se mi zdeli dovolj suhi, sem jih obul, prijel za vozičkovo oje in obrnila sva se proti domu. Toda prišla sva zopet do snega, čevljičkov si nisem upal zopet zmočiti; a kako priti čez sneg na pot! Izrekel sem tovarišu svoj strah in ga poprosil, naj me prenese čez sneg. Moji pomisleki so se mu zdeli opravičeni, razlogi veljavni, sedel sem mu na hrbet, se ga oklenil okoli vratu in pot, težavna pot čez snežene zamete se je pričela. Čitateljčki, vi se mi smežete? In v resnici je bilo moje stanje jako smešno. Čepel sem mu na hrbtu kot prišit,

stiskal nogi k sebi, zadržaval sapo in bodril svojega nosača, kateri je omahoval v snegu, se sedaj pa sedaj spodtaknil in padel na kolena v mehki sneg. A jaz na hrbtu se nisem ganil; s težavo se je dvigal oni iz snega, in zopet sva se pomikala počasi naprej. Toda kmalu je omagal, noge ga niso več držale, in pomikal se je po kolenih dalje. Počivala sva na vsakih pet stopinj. Dvignil se je zopet na noge, a čez par hipov sva že ležala oba v snegu; spravil sem se mu zopet na hrbet, da se čez nekaj trenutkov zopet pogreznem v sneženo plast. To se je ponavljalo brez presledka, in lahko mi verjamete, ako vam rečem, da nisem imel le čevljev premočenih, temveč tudi za hlačice je ušlo nekaj snega, in suknjica je bila tudi vsa mokra, predno sva dospela na kopno pot. Ali, glej je pozabljivosti! Voziček sva pustila na oni strani. Tovariš ni hotel iti nikakor ponj, zeblo ga je in bil je ves moker kot jaz, zato je bil jezen. In moral sem oditi sam. Gazil sem torej vnovič po snegu tje in zopet nazaj; a posledica temu je bila ta, da so mi bili čevlji premočeni kot cunje, in da sem se s težkim srcem odpravljal proti domu. „Počasi, počasi, da se malo posušim“, toda tovariša je zeblo; tudi meni je bilo mraz, ali strah mi je branil domov.

Najedenkrat se obrne moj tovariš po poti nazaj in zakriči tako presunljivo, tako plašno: „Cigani, cigani!“ Ozrem se tudi jaz, res, za nama v mali oddaljenosti je bila truma črnih ljudij, možkih in žensk. Krčevito sem stisnil ojesce od vozička, in poletela sva po cesti kot dva zajca. Voziček za mano je drdral in odskakaval po kamenju, ozrem se zopet; zdelo se mi je, da so cigani vedno bliže. Sapa mi je pohajala, nogi sta se mi šibili, mislil sem, da se zgrudim vsak hip na tla, toda misel na cigane mi je dajala novih močij. Spomnil sem se tetinega pripovedovanja, da kradejo stare ciganke neposlušne otroke. In za menoj je bila uprav taka stara ciganka, a jaz sem brez dovoljenja materinega odšel od doma. Oj, kako sem delal trdne sklepe, da ne grem nikdar več proti volji materini od doma; hotel sem jokati, toda glas se mi je tresel in ni hotel iz ust. Toda pred nama je vas in moja domača hiša.

„Cigani, cigani!“ Jokaje na ves glas stopim v sobo. Mati predejo, brat leži na gorki peči, velik kos belega kruha v roki, in obraz se mu kar sveti samega veselja.

„Kje si se potepal, da si ves moker, in kakšni so Janezovi čevlji; še v šolo ni mogel, ker ni imel kaj obuti!“

„Joj, joj, kako mi je bilo hudo. Ozrem se na svoj voziček, toda nijedne cvetke ni v njem, vse sem bil izgubil po poti.“

„Spravi se mi za peč; strijc je bil tukaj in pogače je donesel, a za kazen ne dobiš nič.“

Strijc je bil tukaj in pogače je donesel, a mene ni bilo doma. Joj, joj, udar za udarom je padel name, nesrečneža. Odlezel sem za peč in zagrebel noge v gorke cunje. Snamem klobuk, za trakom je visel šop noric, takoj je bila vsa žalost pozabljena. Poleg mene se je smešil bratec; bil je silno vesel in zadovoljen, ker ni mogel vsled čevljev v šolo. Zdaj pa zdaj mi je pomolil kos kruha pred nos, pa ga takoj zopet odtegnil, toda kaj sem se menil jaz za kruh, kaj za celi v svet, v rokah sem stiskal — zvončke.

Kaj, bodete vi rekli, to pa vendar ni bilo nič lepega, nič prijetnega; kako je to, da morem tak spomin imenovati lep? Ne vem, kako je to, jedino to vem, da se vselej z največjim veseljem spominjam tega mladostnega dogodka in prepričan sem, da ga ne pozabim nikdar.

Tudi moj tedanji tovariš Lovriček, ki je ostal na domu, ga še ni pozabil. Vprav letos sva bila skupaj in se spominjala nekdanjih dnij, spominjala sva se uprav tega potovanja v Globoke ulice. In kaj mislite, da mi je povedal? Da mi ne bo nikdar rekel Vi, če tudi bom bral kedaj sveto mašo in bom velik gospod, in to baš zaradi tega ne, ker me je moral tedaj na hrbtu nositi čez sneg. Jaz mu nisem odgovoril nič, kaj sem tudi hotel! A kaj bi storili vi?

* * *

In takih, pa morebiti tudi lepših spominov imam še vse polno; toda teh vam nečem zaupati, nečem vam razodeti vseh svojih tajen, temveč te varujem in skri-

vam globoko v svojem srcu, kot skopuh cekine, ker se bojim, da bi se kdo ne rogala mojim spominom, ki so meni tako ljubi in častitljivi — —

Gorko pomladno solnce mi sije skozi okno v sobo in obseva na mizi krasno majoliko, polno najbistreje vode. In kaj mislite, da je v nji? Da, uganili ste: zvončki, moji zvončki — —

Seštete sladčice.

(Poleg angleškega.)

Ivan in Marijca sta se igrala v obednici, ko je mama prinesla skledo sladčic, jih postavila na mizo in zopet odšla.

„Oj, kake sladčice so to!“ je zaklical Ivan in že segal po jednom izmej kosov.

„Ne smeš!“ je zaklicala Marijca, „mama nama niso rekli, da smeva kaj vzeti.“

„Saj ne bodo nič vedeli“, je odgovoril Ivan, „saj vendar nimajo prešteti.“

„Toda Bog!“ je odvrnila Marijca.

Ivan je umolknil, oddaljil roko in se vsedel na stol; videti je bilo, da se je globoko zamislil.

„Prav praviš, Marijca“, je rekel za nekaj časa. „Bog ima sešteto vse, saj ima seštete celo lase na glavi.“

— c —

Prišla res je pomlad — —

Čakajte le, dedek,
Ko se vigred vrne,
Se bolezen vaša
Baje preobrne.

Takrat pa ne boste
V postelji ležali,
Ampak po livadi
Z nami cvetke brali!...

Prišla res je pomlad,
A otroci sami
Zbirajo cvetlice
Dedu, ki je — v jami.

L. Černež.

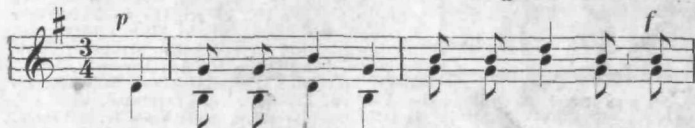

38. Pri ognju.

Allegretto

P. Angelik Hribar.

1. Pri og - nju tu le - po se - di - mo, Pa
2. Mra - či se, so - va v smrečju vpi - je. Slo-
3. Čuj! Di - ma mu - ka, o - po - mi - na: Do-
4. Še pred - no gre - mo, na - re - di - mo Črez

1. gle - da - mo, ka - kó go - rí; Mo - dru - je - mo in
2. vó je vzel je - sen - ski dan; Ve - čer - ni - ca na
3. mu bo sko - ro gna - ti čas; Po - ko - ja si že -
4. o - genj sve - ti križ po - pred, Da pri - de - jo, ko

1. go - vo - ri - mo, Kar nas pa - stir - je ve - se - li.
2. ne - bu si - je, Če - da - lje bolj je gozd temán.
3. li ži - vi - na, Ve - čer - ja v loncu ča - ka nas.
4. ga pu - sti - mo, Ne - be - ški an - gelj - ci se grét.

Jož. Stritar.

Zastavica.

Priljubljeno dajem ti hrano,
Narobe število sem znano.

(Odgonetka in imena rešilcev v prib. listu.)

Rešitev naloge v 3. številki:

k	o	s	a
o	s	e	l
s	o	v	a
a	l	a	h

Prav so rešili: Hafner Mirosl., Gomilšek Mímica, učenci, Zorko, petošolec v Ljubljani; Kočevar Minka in Ivek v Središču; Ozebek Makso, učenec IV. r. v Skofji Loki; Rohrman Jos., Vladimir, Mileni, Mimi, Rozika, Janko in Danica v Ljubljani; Vršič Vekoslav in Bratina Jožef, Reich Alojz, realčani v Ljutomeru; Dežela Frid. in Avgust, Lapajne Fr., učenci V. r. v Idriji; Golež Neža, Fidler Roza, Leskovšek Jozefa, Vođep Mar., Hvalec Franciška, Nandi Marta, Jecl Antonija, Mastnak Mar., Gologranc Kristina, učenke IV. razr. dekl. šole v St. Juriju ob južni žel.; (hvala lepa za prijazno voščilo!) Cerar Angela, Merala Angela, učenci VI. r. pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Milnar Anton, prvošolec, Majdič Nadina, učenka III. r. v Kranju; Lovšin J., četrtošolec v Ljubljani; Treven Zmagoslav, Badiura Nado-

slav, Ipavec Rafael, Hauser Nadoslav, Velikanje Zvonimir, Kogej Ferdinand, Božič Fr., Perko Leo, učenci V. r. v Idriji; Staré Bruno, dijak v Ljubljani; Vrabl Iv. in Konrad, učenca v Središču; Hauptman Marija, Križanič Zefka, Kavčič Anica, gojenke pri čč. šolskih sestrah v Mariboru; Maté Rud. in Avgust, Kreč Stanko, Kurnik Ant., Schmalz Leon, Krstnik Ladi, Weinberger Frid., učenci na c. kr. vadih v Ljubljani; Hočevar Josip, učenec I. r. v Stanjelu; Trafenik Hedv. in Nežika, nadučit. hčeri pri sv. Florijanu blizu Rogatca; Pogačar Fr., prvošolec v Celju; Januš Agica, Korencan Francka, Tavčar Sinka, Oberwalden I epca, Grosslercher Milica, Fettich-Frankheim Mici, Gartner Mici, Budinek Mici, Martinec Angela, Bergant Pavelca, Drobnič Mina, Widmar Ivana, gojenke pri čč. gg. uršulinkah v Ljubljani; Bezenšek Minček, učenec I. razreda na Frankolovem; Confidenci Mímica, učenka dekliske šole v Celju; Koroša Zefka, Lehar Lojzka, Žnidarsič Lojzka, učenke V. razr. pri sv. Križu pri Ljutomeru; Minka Kmet, učenka III. r. v Cerkljah; Kalin Ivanka, učenka II. r. v Kostanjevici; Vrbnjak Lud. in Marija, Jureš Lojzka, Hladen Lojzka, Belec Pepca, Kovačič Tončka, Kralj Lojzka, Bratina Franciška, Zrnc Mar., Majdič Franciška, Prelog Marija (hvala za voščilo!), učenke V. razr., Murecker Rudolf, učenec V. razr. pri sv. Križu pri Ljutomeru; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Omahen Ivanka, Mayer Fani, Lavrič Francka, Zagorjan Mímica in Kavčič Milena, učenke V. r. v zavodu čč. šolskih sester v Trnovem pri Il. Bistrici; Mimi Rantova, poštna uprav. na Dobrovi; Modic Matilda, Korencič Antonija, Matičič Ivana, Ivančič Mar., Poženel Olga, učenke II. r. na Rakeku; Gregore Fr., učenec v Novem mestu; Milavec Franciška in Jozefa, Kolar Ivana, Urbas Antonija, Turek Mat., Juvančič Mar., Ozbič Mar., Katrn Mar., Gartner Dragotina, Primožič Marjeta, Benčan Terezija, učenke, in Novak Jožef, Zihel Fr., Kolar Jožef, Brus Ivan, Poženel Fr., Zihel Mat., učenci v Planini; Heidrich Mici, učenka v Kranju; de Gloria Dragica, Gostiša Zvezdoslava, Hrovat Zvezdoslava, Turnšek Zvezdoslava, učenke IV. r. notranje šole v Skofji Loki; Križanič Franc in Marija pri sv. Križu pri Ljutomeru; Ivanuša Anton, Keček Jože, Babič Lizika, Kolmačič Mica, Kovačič Trezica, Lesjak Mariča, Munda Lizika, Podgorelec Mica (Šalovka), Puklavc Mica, Žibret Anica in Mica, učenici na Hamu pri Ormožu; Jančar Mar., Zupančič Urška, Vilhar Franciška, Urbančič Fr., Nadižar Avg., Vilhar Fr., Gaiger Angela, Bisjak Jerica, učenke Lichtenthurnovega zavoda; Novak Stanko, učenec IV. razr. v Senožcah; Hohn Edmund, Dostal Adolf, Kastreuz B., učenci IV. razreda na c. kr. vadih v Ljubljani; Delnevi Franja, Jäger Olga, Jesche Pavla, Labernik Mar., Pečnik Jozefa, Polak Mici, Sirc Mar., Šavnik Marta, Bausch Ida, Špenko Helena, učenke IV. razr. v Kranju; Šlamberger Ant., tretješolec, Inka in Nuša, učenci v Kranju; Fabjančič Fr., učenec na Bučki.